

Amsterdam, 6 februari 2023

Geachte leden van de commissie Economische Zaken en Klimaat,

Woensdag 15 februari spreekt u over de aanpak van de klimaatcrisis. De keuzes die nu gemaakt worden bepalen of onze planeet voor iedereen leefbaar blijft. Op de agenda van het [commissiedebat Klimaat & Energie](#) staat de [kabinetsreactie](#) op het rapport over een eerlijk koolstofbudget voor Nederland van het New Climate Institute. Door een eerlijk koolstofbudget te omarmen kan Nederland haar verantwoordelijkheid nemen in de klimaatcrisis.

Wij hopen dat u aandacht kunt vragen voor onderstaande vragen, die we in deze brief verder toelichten:

1. Ziet de minister ook dat het noodzakelijk is dat elk land, dus ook Nederland, haar klimaatambitie aanscherpt om het doel van 1,5 graad te halen?
2. Hoe geeft Nederland invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord van Parijs (waaronder *common but differentiated responsibilities*) dat Nederland klimaatdoelen moet opstellen op basis van haar historische uitstoot en vermogen om de uitstoot terug te dringen?
3. Waarom vindt de minister enkel sneller reduceren dan het wereldwijde gemiddelde een voldoende eerlijke bijdrage voor Nederland aan het 1,5 graad doel?
4. Klopt het dat het Nederlandse doel van 55% reductie in 2030 ten opzichte van 1990 neerkomt op een reductie van minder dan 43% ten opzichte van 2019, terwijl dat percentage volgens het IPCC de gemiddelde reductie is die wereldwijd nodig is om met 50% kans binnen 1,5 graad te blijven?
5. Wat is het belang van een koolstofbudget, dat de totale hoeveelheid broeikasgassen weergeeft die nog uitgestoten kan worden om binnen een bepaald klimaatdoel te blijven?
6. Hoe kan Nederland haar uitstoot voor 2040 naar nul te brengen?

De tijd dringt

Terwijl de klimaatcrisis wereldwijd steeds meer mensen raakt, daalt de uitstoot van broeikasgassen niet snel genoeg. Volgens het [UNEP emission gap report](#) stevent de wereld met het huidige beleid af op 2,7 graad opwarming en dreigt het 1,5 graad doel niet gehaald te worden. De secretaris generaal van de VN, Antonio Guterres, gaf dan ook een dringende [waarschuwing](#) aan regeringsleiders: 'The window to take urgent climate action is closing rapidly. Unless countries dramatically scale up their efforts to counter the climate crisis, the world faces a global catastrophe'. Ook Nederland moet dus haar inspanningen vergroten.

Nederlands *fair share* opgesoupeerd

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken dat landen hun uitstoot reduceren volgens het principe van *common but differentiated responsibilities (CBDR)*. Dit gaat verder dan dat ontwikkelde landen meer moeten doen dan de uitstootreductie die gemiddeld wereldwijd

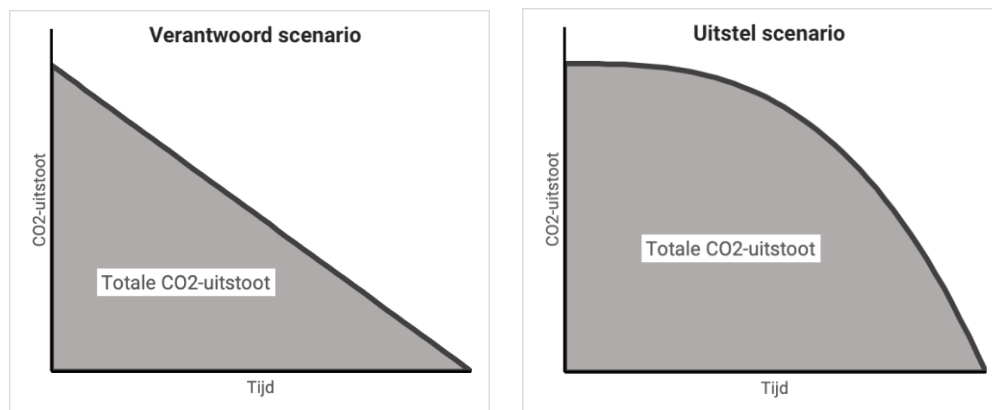
noodzakelijk is. Landen als Nederland, met een grote historische uitstoot en meer geld om de uitstoot terug te dringen, moeten volgens dit principe substantieel sneller hun uitstoot terugdringen. Hoe snel dat is voor Nederland, heeft het [New Climate Institute](#) (NCI) bepaald door de Nederlandse *fair share* te berekenen van het wereldwijde koolstofbudget dat nog over is om een tweederde kans te hebben de opwarming tot 1,5 graad te beperken. Hieruit volgt dat de Nederlandse *fair share* al opgesoupeerd is en dat de huidige klimaatdoelen niet in lijn zijn met de afspraken uit het Klimaatakkoord van Parijs. Nederland moet dus zo snel mogelijk de uitstoot terugdringen.

Referentiejaar gegoochel

In de [schriftelijke reactie](#) op het rapport van het NCI vergelijkt de minister het Nederlandse doel om de broeikasgasuitstoot met ten minste 55% te reduceren in 2030 ten opzichte van 1990 met de, volgens het IPCC, wereldwijd noodzakelijke reductie van 43% in 2030 ten opzichte van 2019 om met 50% kans binnen 1,5 graad te blijven. Deze vergelijking gaat echter mank. Als je zoals in de kabinetsreactie het wereldwijde reductiepercentage van het IPCC met referentiejaar 2019 omrekent naar referentiejaar 1990, dan zou dat betekenen dat landen die de afgelopen twintig jaar hun uitstoot gereduceerd hebben, de komende jaren minder moeten reduceren. Dit staat haaks op het CBDR-principe, dat stelt dat landen met een groter vermogen te reduceren dat sneller moeten doen. Dat zie je terug als je het andersom omrekent: dan doet Nederland juist minder dan het wereldwijde gemiddelde volgens het IPCC. Voor Nederland komt een broeikasgasreductie van 55% ten opzichte van 1990 neer op een reductie van 41% ten opzichte van 2019.

Belang budget aanpak

In het coalitieakkoord is afgesproken dat Nederland toewerkt naar klimaatneutraliteit in 2050 met tussendoelen voor 2030, 2035 en 2040. Voor het klimaat is echter van belang wat de totale uitstoot van broeikasgassen is totdat klimaatneutraliteit is bereikt. In andere woorden; een lineaire reductie zorgt voor minder totale CO₂-uistoot en dus minder verwarming van het klimaat (verantwoord scenario in onderstaande illustratie) dan een schoksgewijze reductie waarbij de uitstoot in het jaar van (tussen)doel sterker daalt dan de voorgaande jaren (uitstel scenario). Immers, iedere ton CO₂ verergert de klimaatcrisis, maar met de huidige vijf- en tienjaarlijkse tussendoelen telt niet iedere ton mee.

Naar 0 voor 2040

Nederland kan verantwoordelijkheid nemen door haar klimaatambitie aan te scherpen. Recent [onderzoek van Ecorys](#) laat zien dat Nederland voor 2040 klimaatneutraal kan zijn. Maar daar zijn wel fundamentele 'beleidsomslagen' voor nodig om vervuilende processen en activiteiten te verminderen, verbeteren en vervangen. De potentie van het verminderen van energieverbruik en uitstoot blijft echter in maatregelen nog onderbenut. Om deze potentie te benutten, is het nodig dat de overheid normen stelt en actief stuurt. Dit betekent onder andere minder autokilometers, minder dieren in de landbouw, minder energie-intensieve industrie en minder energieverbruik. Minder gaat hier gepaard met meer kwaliteit van leven voor onze samenleving. Denk aan schonere lucht, minder vervuiling van water en bodem, minder files, een gezonder voedingspatroon, enzovoort.

Wij hopen op uw inzet om te zorgen dat Nederland haar eerlijke verantwoordelijkheid neemt in de klimaatcrisis. Nederland kan een leidend voorbeeld worden, door voor klimaatbeleid te kiezen dat recht doet aan haar historische uitstoot en grote vermogen om de uitstoot drastisch te reduceren.

Als u vragen heeft of meer wilt weten over de stappen die Nederland kan zetten, dan praten we daar graag over verder.

Hoogachtend,

Natuur & Milieu, Natuur en Milieufederaties, Milieudefensie en Greenpeace Nederland

Contactpersoon: Anna Herweg, a.herweg@groene11.nl